

DE PROVENCE TOERISME

RUIG & RELAXED

De wanden brokkelen af, soms liggen er stenen op de weg. Een vangrail is er niet. Als je hier een fout maakt, gaat het echt fout... Maar de beloning ligt er niet om. Het uitzicht is prachtig en ruig, de lucht is doordrongen met de parfums van sterk ruikende mediterrane planten. De Provence biedt net dat beetje extra...

TEKST: Peter Aansorgh

FOTO'S: Peter Aansorgh, Thilo Kozik, Daniël Riesen en Jörg von Senden

Technisch gezien rijden we niet in de Provence, maar in 'PACA'. Voluit heet de regio Provence-Alpes-Côte d'Azur, het stuk tussen de Route du Soleil (A7), de

Alpen, Italië en de Middellandse Zee. Een groot gebied met wisselende gezichten, waarmee we op uitnodiging van de toeristenbureaus van PACA - onder begeleiding van Endurofun Tours - kennis mogen maken. Te beginnen in Séguret, een klein plaatsje dat een kilometer of dertig 'landinwaarts' vanaf de A7 ligt. Een geestdodend lange snelweg, vandaar dat ik het traject vanuit Nederland niet op één dag gereden heb. Op aanraden van mijn vriend Floris Ausems overnachtte ik op Camping du Pont de Bourgogne in Saint-Marcel, bij Chalon-sur-Saône. Deze camping maakt deel uit van een samenwerkingsverband van campings dat onder de naam "C'est si Bon" functioneert. Daartoe behoort ook camping Le Verdoyer in de Périgord, waarvan ik Floris ken. De campings hebben allemaal wat met gastronomie en zijn motorvriendelijk. Camping du Pont de Bourgogne heeft hiervoor zelfs speciale 'tentes rando': grote, op houten vloeren gebouwde tenten met meerdere bedden, waar je als groep motorrijders gezamenlijk kunt overnachten. De heer en mevrouw Bérard zien ze graag komen want ze zijn zelf ooit met zijn tweeën op een BMW R100 naar Dakar gereden. 'Ons volk', zogezegd.

GIGONDAS

Van Chalons is het nog 350 kilometer naar Séguret en vooral het laatste stuk brengt je in de goede stemming, met een uitzicht over zonovertogen graanvelden, wijngaarden en dorpjes met schots en scheef gebouwde, uit natuursteen opgetrokken huizen. Dat alles onder begeleiding van de zoetige geur van de flora en fauna hier. Om eerlijk te zijn lijkt het verdacht veel op de geur van lekkende koelvloeistof, maar na herhaalde controle blijkt er niets mis met het koelsysteem van de Kawasaki Versys. En ook als ik later bij het hotel Domaine de Cabasse door de wijngaarden wandel blijf ik het ruiken. We zijn hier trouwens in één van de betere wijngebieden van de Cote du Rhône: de Vacqueyras en de Gigondas. Domaine de Cabasse bezit daar vijftien hectare grond waarvan er drie zijn voorbestemd voor hun Gigondas, een echte 'Cru'. En dan hebben ze nog een stuk of vijf andere wijnen, die Anne en Benoit, de eigenaars van het Domaine, je graag laten proeven. Ze hebben de wijngaard en het hotel een paar jaar geleden overgenomen en proberen het naar een hoger plan te brengen. Dat lukt aardig want hun wijnen hebben al diverse medailles gewonnen. De Cuvée les Deux Anges heeft bij het wijnfestival van Mâcon bijvoorbeeld een zilveren medaille gekregen.

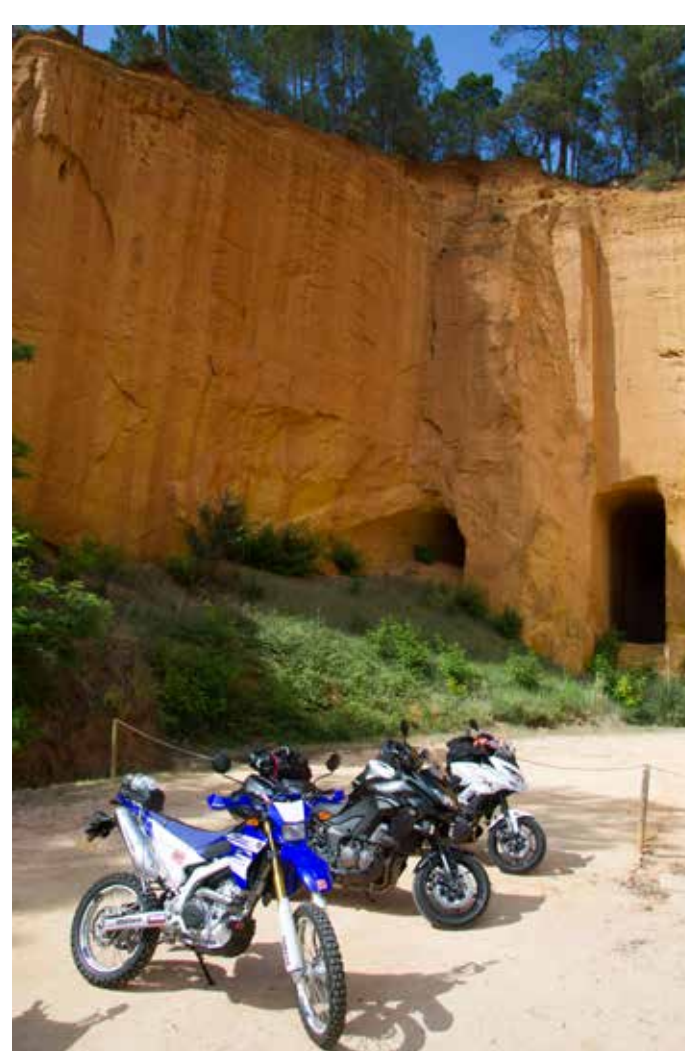
En hij is lekker, al vind ik de Casa Bassa, waarvan de Syrah druiven uit het oudste deel van de wijngaard stammen, nog lekkerder. Deze wijn kun je tien tot twaalf jaar opleggen.

ZWEOGEN & ZWETEN

Als de toer begint is het eerste doel er meteen één van betekenis: de beruchte Mont Ventoux. Maar als we die ochtend in een grote groep vertrekken, nemen we eerst een flinke omweg via Malaucène, Bédoin en Villes sur Auzon naar de Gorges de la Nesque. Een prachtige rotskloof met een slingerweg waar bochtenliefhebbers de zijanten van hun banden kunnen bijschuren. De weg krult zich langs uitgebeitelde rotswanden, onder overhangende klippen en door uitgehakte tunnels en biedt adembenemende uitzichten. Het is wel oppassen want het stikt er van de fietsers. Ik heb veel respect voor wat deze mensen presteren, maar in de afdalingen blijken er slechts enkelen fromage gegeten te hebben van ideale lijnen. Iets wat we natuurlijk ook weer ervaren als we dan uiteindelijk vanuit Sault aan de beklimming van de 1.912 meter hoge Mont Ventoux beginnen. In het spoor van Eddy Merckx, Jan Janssen en Charly Gaul, om de Benelux-winnaars van deze Tour-de-France-etappe nog maar even in het zonnetje te zetten. Ik voel me wel een tikje laf als ik hier met een brommende viercilinder naar boven tuf, terwijl honderden fietsers op een pielverzette zwoegend en zwetend een wereldprestatie neerzetten. Ik vraag mij af of zij nog kunnen genieten van het geweldige uitzicht over de vallei of van de uit fel witte kasseien bestaande top van de Ventoux. Ik wel, zoals ik ook geniet van de eindeloze aaneenschakeling van bochten. Geen wonder dat tot 1974 op de flanken van de Ventoux een hillclimb georganiseerd werd. In 2002 knoopte motorliefhebber Pierre Faure terug aan met de traditie en stampte een hillclimb voor klassieke motoren op poten. Heb je een motor van voor 1987 en betaal je tachtig euro inschrijvingsgeld, dan kan je het tweehonderd man sterke deelnemersveld vervoegen.

OKERMIJN

Bij het afdalen van de Mont Ventoux stijgt de temperatuur van een frisse twaalf naar een prettige twintig graden. Normaal is het hier warmer in deze tijd van het jaar, maar de natuur is wat van slag. Dat zie je ook aan de lavendel, die al lang in bloei had moeten staan. Desondanks is het prachtig rijden over de D943 naar Abt, een weg die toeristen blijkbaar nog niet hebben gevonden. Het Château de Javon is in elk geval nog ongerept, niet verminkt door reclameborden en dergelijke. Inmiddels is het landschap wel wat veranderd. Er staan meer pijnbomen en de grond is meer rood/geel van kleur geworden. Okerkleurig is het

DE PROVENCE TOERISME

juiste woord, zo leren we als we bij Gargas in de okermijn van Bruoux aankomen. Het is niet alleen een kleur, het is een grondstof die vroeger werd gebruikt bij de productie van rubber. Toen de boeren dit een paar eeuwen geleden ontdekten, begonnen ze tunnels te graven om de oker uit de bodem te halen. Later werd het ook als kleurstof gebruikt. Op het hoogtepunt van de okerwinning bood die industrie werk aan 150 mijnwerkers. Toen de okerwinning niet meer rendeerde, begon de lokale bevolking de gangen te gebruiken voor de teelt van champignons. De langste gang is anderhalve kilometer lang, het hele gangenstelsel bestrijkt een afstand van 22 kilometer. Opvallend is dat de wanden en plafonds blijkbaar zo stevig zijn dat er niets gestut hoeft te worden. Inmiddels worden er trouwens ook geen champignons meer gekweekt en zijn de mijnen eigendom van de gemeente die hier een bezienswaardigheid van heeft gemaakt.

GESLOTEN VALLEI

De bodem blijft nog even okerkleurig, maar verandert al snel weer naar een zand-tint als we naar Gordes rijden. We komen zelfs een bloeiend lavendelveld tegen, waar verliefde stelletjes zich tussen de rijen lavendelplanten laten fotograferen. Weer eens wat anders, net als het uitzicht op het stadje Gordes dat prachtig trapsgewijs op een heuvel is gebouwd. Iets verderop ligt een kasteel met lavendelvelden dat op ongeveer elke folder van de Provence terug te vinden is. De lavendel is nu echter nog groen zodat we er geen tijd verspillen en snel koers zetten naar een welverdiende pint in Hotel du Poète in Fontaine de Vaucluse. De naam Vaucluse stamt van Vallis Clausa, oftewel de gesloten vallei. De rivier de Sorgue ontspringt er in een diepe, groene kloof en schijnt de krachtigste bron van Europa te zijn. Hij ziet er nu niet zo wild uit, maar draagt bij aan de sfeer in het pittoreske stadje dat een lange geschiedenis heeft. Op de berg staat een ruïne van een veertiende-eeuws kasteel, de Notre Dame kerk stamt uit de elfde eeuw. Je kunt in het dorp kano's huren om er de Sorgue mee af te varen. Dat doen wij niet, wij volgen de rivier de volgende ochtend met onze motoren, waarna het over de D36 en de D943 in snel-treinvaart naar Marseille gaat.

MUSÉE DE LA MOTO

Marseille is een multi-culti-stad waar het vandaag extra druk is omdat Frankrijk een wedstrijd in het EK voetbal speelt. Het verkeer is een chaos, de halve stad is afgezet. Het is een hele inspanning om het Musée de la Moto te bereiken. Het motormuseum werd in 1989 opgericht door de toenmalige burgemeester van Marseille, een notoir motorliefhebber. Het museum is gevestigd in

een oude meelmolen, telt vier verdiepingen en de indrukwekkende collectie bestaat uit driehonderd motoren. Met daartussen een aantal unieke machines zoals een hele collectie Nougier motoren van 1936 tot 1971 en een prototype van MGC met een 600 cc viercilinder vliegtuigmotor, die ondersteboven werd ontworpen omdat de piloot dan over de krukas heen keek en niet over het veel hogere blok en cilinderkop. Ook staat er een prachtige collectie Moto Guzzi's, een aantal BFG motoren met Citroën GS-blok, militaire motoren en heel veel motoren van historische merken als Gnome-Rhône, Terrot, Motosacoche, Cleveland, Indian, New Hudson, BSA, René Gillet, Norton, Ferrari, Zündapp, Puch en ga zo maar door. Er zijn namen bij waarvan ik nog nooit heb gehoord. Er staan dertig motoren waarvan er slechts één op de wereld bestaat. Je kijkt je ogen uit, net zoals de 4.500 kinderen die hier jaarlijks bij wijze van sociale integratie en pedagogisch nut worden rondgeleid.

COL DE L'ESPIGOULIER

Op het hoogste punt van Marseille is de Basilique Notre-Dame de la Garde gebouwd. Het is een neo-Byzantijnse kerk bovenop een 162 meter hoge, kalkstenen rots. Bij mooi weer heb je vanaf hier een schitterend uitzicht over de Middellandse Zee en de eilanden voor de kust. Maar daar gaat het mis, want de lucht oogt zwaar en de regenwolken komen langzaam binnen gedreven. Als we tegen de avond Marseille uitrijden begint het te druppelen zodat we de geplande tour over één van de mooiste stukjes Frankrijk laten schieten: de Route des Crêtes, die van Cassis sur Mer naar La Ciotat loopt. Wel jammer. Gelukkig zijn de heftige regenbuien de volgende ochtend weggetrokken. Als we het hotel in Gémenos verlaten krijgen we een route voorgeschoteld die zich probleemloos met de Route des Crêtes kan meten: de D2 door het Massif de la Sainte Baume, over de Col de l'Espigoulier. Deze weg schijnt door autofabrikanten en Duitse motorbladen veel voor testwerk gebruikt te worden en de zwarte strepen op het asfalt bewijzen dat. Een fraaiere aaneenschakeling van bochten, haarspelden en fabuleuze uitzichten zal je zelden vinden. Ik heb met de Versys 1000 mijn handen vol om Jochen op zijn Versys 650 bij te houden. Ik heb meer power en betere vering, maar de 650 is veel lichter en dat blijkt hier een belangrijke troef!

KAAS & WAS

Na deze wereldroute steken we via snelle wegen via Saint Maximin-la-Sainte-Baume door naar de Haute Var, waar we weer de kleinere D-wegen nemen via Bras en Barjols. Daar is de weg een half uur afgesloten omdat de kinderen van het dorp een optocht hou-

De Col de l'Espigoulier schijnt door autofabrikanten en Duitse motorbladen veel voor testwerk gebruikt te worden en de zwarte strepen op het asfalt bewijzen dat.

gezondheidsredenen kon ik niet meer zo veel met hout werken en dus heb ik een scholing gevolgd om te leren hoe je met beton moet werken. Daar maak ik nu veel stieren mee. Die stralen kracht uit."

COL D'ALLOS

Als de wind die nacht draait is het dal tegenover het Hotel des Gorges du Verdon in La Palud-sur-Verdon in een mum van tijd schoongebleden en kijken we weer tegen een felblauwe hemel aan. We duiken daarom nog even de Gorge in, waarvan we daags ervoor weinig hebben gezien. Het blijft indrukwekkend, die diepe kloof en beige-grijze rotspar-tijen. En natuurlijk dat geweldige asfaltlint dat zich langs de rotswanden slingert. Een weg die lijkt aangelegd om motorrijders een plezier te doen! Dat plezier blijft als we de D908 langs de Verdon naar Barcelonette nemen, over de Col D'Allos. De weg wordt smaller en smaller, kronkelt hoe langer hoe meer en naarmate de 2.247 hoge top van de pas nadert staan er ook geen bomen meer. Vangrails ook niet, trouwens. De bergen zijn groen, met grijze en witte toppen. Er ligt nog sneeuw op en dat geeft het echte Milka-alpengevoel. We zijn inmiddels ook in de Alpes de Haute Provence. Veel auto's kom je hier niet tegen, fietsers wel. Aan de andere kant van de berg ligt meer bos en is het veel ruiger. Het asfalt is er niet geweldig, maar met een allroad als een Versys kun je er vlot overheen. Zo eindigt deze rit tegen lunchtijd in Barcelonette, een leuk stadje dat vooral op wintersport drijft, maar dat 's zomers graag motorrijders en wielrenners een uitvalsbasis biedt.

GAP

Onze laatste uitvalsbasis wordt niet Barcelonette, maar Gap. Op weg er naartoe passeren we een gigantisch stuwmeer, het Lac de Serre Ponçon. Dit twintig kilometer lange en 29 vierkante kilometer grote meer werd rond 1960 aangelegd. Het wordt gebruikt voor energieopwekking en drinkwatervoorziening, maar het felblauwe water is natuurlijk ook een water- en hengelsportpa-radijs. En uiteraard biedt het de nodige kronkelwegen en uitzichtpunten, vooral langs de D954 en de D3. Eigenaardig is dat de Col Lebrout, waar de D3 overheen gaat, helemaal niet zo hoog is, maar dat de temperatuur van het ene naar het andere dal keldert van twintig naar twaalf graden. In Gap zelf is het weer warmer, zodat we nog even het stadje kunnen verkennen. Heel groot is het niet, al heeft het wel een paar leuke winkelstraten en een gezellig plein met een fontein en daar omheen een stuk of wat terrasjes. In de avondzon gaat een lekkere pint er prima in... Eten doen we er niet, dat doen we die avond in Hotel Carina Pavillon, waar naast Elsasser

den om 'het water te vieren'. Barjols telt maar liefst dertig waterbronnen. Wij houden het bij koffie, tot we door kunnen over de D560 naar Aups en vervolgens over het uitermate schattige TourTour, uigeroepen tot één van mooiste dorpen van Frankrijk. Maar daar zijn er duizenden van. Inmiddels is het weer gaan regenen, wat het allemaal wat minder schattig maakt. We zijn blij als we de Ferme de la Pastourelle Le Plan in Châteaudouble bereiken, waar we lunchen. Ze hebben zeventig geiten, vier koeien en zeventig schapen en maken van de melk op organische wijze tientallen soorten kazen. Ze zijn niet officieel 'biologisch', maar ze gebruiken geen chemicaliën. De tafel - een paar hooibalen - is in de schuur gedekt voor de juiste ambiance. Daar vechten we met drieduizend vliegen om een stukje kaas. Desondanks smaakt de kaas best goed en vooral het zelfgebakken brood is heerlijk. Toch neem ik maar geen kaasjes mee in mijn motorkoffer. Je wil niet dat je was naar kaas gaat ruiken. Of omgekeerd...

HET LEVEN IS EEN KUNST

In PACA is de winter zacht, het voorjaar zwoel en de zomer heet. De mistral blaast de wolken weg en zorgt voor mooi weer. Doorgaans. Als de wind draait is het er nat, maar dat komt 's zomers niet vaak voor. Nu wel. Het is er schilderachtig, al is dat in de regen niet zo goed te zien. Omwille van het klimaat en het decor zijn veel kunstenaars hier naartoe getrokken. Zo ook Christelle Schlierkamp, een Duitse beeldend kunstnares die hier een atelier heeft dat je kunt bezichtigen. Ze woont al 25 jaar in Trigance. Haar vader was al houtsnijder en die passie heeft ze overgenomen. Haar beelden draaien doorgaans rond ontmoetingen, al heeft ze de laatste jaren ook een nieuw thema: "Om

specialiteiten ook regionale gerechten op het menu staan, zoals tourtons de pommes de terre en fricassons de chevreau. Je eet je vingers er bij op...

De Bisschop van Gap was ooit een invloedrijk en niet onbemiddeld man. Hij had in elk geval genoeg pecunia om op de berg boven Gap een eigen landhuis te bouwen, omzoomd door een park met tientallen verschillende bomen en achthonderd rozenvariëteiten. Het uitzicht vanuit zijn landhuis over Gap is fenomenaal, als de zon tenminste schijnt. Dat doet ze 's ochtends niet, zodat we een wat heilige blik over de vallei hebben, van waaruit we een uurtje later aan de laatste etappe beginnen. Die leidt over de Col des Tourettes, waar de gele Brem de berghellingen een vrolijk tintje

geeft. Het is zo'n weg van niets naar nergens, zodat je het rijk bijna alleen hebt op de kronkelwegen over de ruige berghellingen. Bijna, want hoog boven ons cirkelen gieren, op zoek naar prooi. Het is opvallend hoe snel het landschap weer verandert. De D25 naar het zuiden laat naarmate we Rosans naderen steeds vaker grijze berghellingen zien, die niet van rots maar van een soort antracietkleurige aarde is. Apart. Rosans zelf is eveneens het bezoeken waard. Het stadje is oud, maar de huizen zijn goed onderhouden en overall staan bloemen. Het café, van waar je een mooi uitzicht op een oude fontein en een strak kerkje hebt, schenkt een prima café au lait, maar haast hebben ze niet. Al schijnt niemand dat hier te hebben. Dat kenmerkt het leven in de PACA: het is ruig, maar wel relaxed... •

REISINFO:

- De **organisatie** van deze reis was in handen van Endurofun Tours, een Duitse reisorganisatie die zowel off-roadtrips als asfaltreizen aanbiedt. Endurofun Tours organiseert ook motorreizen naar de Ardèche, de Cévennes, de Gard en de Drôme. Je vindt ze op www.endurofuntours.com
- Deze reis werd georganiseerd in **samenwerking** met het toeristenbureau van de Provence, Alpes en Cote d'Azur, Vaucluse Tourisme, Bouches-du-Rhône Tourisme, Var Tourisme, ADT des Alpes de Haute Provence en ADT Hautes Alpes
- De reis **begint en eindigt** in het Domaine Cabasse in Séguret. Dat bereik je via de A7 van Lyon naar Orange, afslag 19 naar Bollène en dan via de D994, de D8 en de D23. Het ligt ongeveer dertig kilometer landinwaarts.
- Tolkosten** via de route Luxemburg-Dyon-Lyon bedragen met de motor enkel ongeveer 25 euro.
- Benzine** kost in Frankrijk langs de snelweg 1,56 euro per liter. Euro 95 is steeds moeilijker te krijgen, je krijgt dan E10 met tien procent bio-ethanol. Niet alle motoren lopen er even goed op. Een alternatief is Super 98 tanken.
- De **maximum snelheden** in Frankrijk zijn: 50 in de bebouwde kom, 90 op secundaire wegen, 110 op snelwegen en 130 op de meeste snelwegen (80, 100 en 110 als het regent). Er zijn steeds meer flitspalen en politiecontroles, de boetes zijn hoog en worden ook in Nederland en België geïnd. Radardetectoren en navigatiesystemen met radarverklapper zijn verboden. Uitschakelen is niet genoeg, het mag er niet op zitten.

INTERNETADRESSEN

Campings C'est Si Bon: www.c-sibon.fr
 Camping du Pont de Bourgogne: www.camping-chalon.com
 Ventoux klassiekerrit: www.asso-mc2a.com
 Endurofun Tours www.endurofuntours.com
 Toeristenbureau provincie Provence, Alpes en Cote d'Azur www.mototourismepaca.fr
 Vaucluse Tourisme www.provenceguide.com
 Bouches-du-Rhone Tourisme www.visitprovence.com
 Var Tourisme www.visitvar.fr
 ADT des Alpes de Haute Provence www.alpes-haute-provence.com
 ADT Hautes Alpes www.hautes-alpes.net
 Domaine de Cabasse (wijngaard) www.cabasse.fr
 Mines d'ocres de Bruoux www.minesdebruoux.fr
 Musée de la Moto www.marseille.fr/node/638
 Pavillon Carina www.carina-hotel.com

